

**They should not become - כלי נתר¹ וכלי חרס כולי - לא ליטמאו מגבן אלמא תנן כלי נתר¹ וכלי חרס כולי -
Tohmay from their outside; why did we learn, חרס, etc.**

Overview

The גמרא asked if כלי זכוכית are like כלי חרס they should not become טמא from the outside, however the משנה states that [only] כלי חרס וכלי נתר [only] are מיטמאו from their inside but not from their outside; it does not mention that כלי זכוכית are also similar to כלי חרס. Our תוספות asks why the גמרא does not bring a better proof.

תוספות asks:

וקשה לרבינו שמשון בן אברהם דהוה ליה לאתויי ברייתא דתוספתא דכלים² -
The ברייתא in the גמרא should have cited a רשב"א³ has a difficulty; for the
מחט³ וטבעת ושולי כלי עץ וכלי זכוכית וכלי עצם אין ממלאין בהן⁴ ואין מקדשין בהן -
A needle and a ring; (and) regarding the bottoms of wooden utensils and glass
utensils and bone utensils, we do not fill the חטאת מי with them and we do not
sanctify the חטאת מי with them -

ואין מצילין בצמיד פתיל⁵ -

And a צמיד פתיל will not protect them nor their contents from being טמא מקבל טומאה באהל המת.
This concludes the תוספות. ברייתא continues with his question -

אלמא דמיטמאין מגבן ואמאי מייתי הא דלא מצי לאוכוחי מינה אלא על ידי דיוק -
It is evident from this ברייתא that כלי זכוכית are מיטמא from the outside, so why
does the גמרא cite this משנה from which we cannot prove directly that כלי זכוכית is
מיטמא, but only through an inference, namely that-

כלי נתר וכלי חרס הוא דטומאתן שוה כולי -

Only כלי נתר וכלי חרס are similar in their טומאה, etc. (that they are מיטמא מתוכן but not
(מגבן) to the exclusion of כלי זכוכית, which by inference is not similar; why should we use an
inference when it is stated clearly in the ברייתא –

¹ explains כלי נתר to mean אדמה לבנה made out of white earth.

² (ב"ק) פ"ז ה"י.

³ The מחט ושולי כלי עץ (instead of כלי חרס) פרק מחט וטבעת; שולי כלי, אמר מהרש"א.

⁴ We need to draw מים חיים in order to mix them with the ashes of the פרה אדומה to sprinkle them on a מת טמא, in order to be מטהר him. We cannot use these utensil for either drawing the מים חיים or as the vessel in which the אפר is mixed with the מים חיים, which makes them fit for sprinkling.

⁵ A צמיד פתיל means that the כלי is tightly covered so that nothing can inter into its airspace. The תורה writes (in במדבר) that (מטמא מאוירו) כלי חרס (which is כלי חרס) and its contents will not become טמא if it has a צמיד פתיל, since the טומאה did not enter its airspace. However other כלים (who are מקבל טומאה מגבן) will be become טמא even if they have a צמיד פתיל since their outside is exposed. The ברייתא which states that כלי זכוכית are not כלי חרס teaches us clearly that כלי זכוכית are not כלי חרס.

ועוד אהך דמייתי איכא למימר דלא חשיב אלא כלי נתר וכלי חרס דהו דאורייתא⁶ -

And additionally (another reason why we should cite the ברייתא instead of the משנה), **for on** the משנה which the גמרא **cited we can answer that** the reason the כלי נתר וכלי only mentions משנה does not mention כלי is because the משנה only mentions חרס, which are מדאורייתא, טמא, however כלי is only זוכית מדרבנן, therefore the משנה does not mention it.

מקבל טומאה מה"ת כל נתר תוספות proves that:

דכלי נתר נפקא לן בתורת כהנים⁷ דכתיב⁸ [וכל⁹] כלי חרס לרבות כלי נתר:

For we derive כלי נתר **in** תורת כהנים **for it is written** חרס **to include** [וכל⁹] **Our** תוספות does not answer his question.¹⁰

Summary

The proof from the ברייתא should be preferred because it is explicit instead of implicit. Additionally the משנה may be discussing only דאורייתא.

Thinking it over

תוספות, in the first question, asks, why should we infer from a משנה, when it states clearly in a ברייתא. However we can answer that it is preferable to ask from a משנה (even through an inference) than to ask from a ברייתא (even when it is explicit)?¹¹

⁶ There is no proof from the omission of כלי זוכית from that משנה, that כלי זוכית are מיטמא מגבן, it is possible that כלי זוכית are not מיטמא מגבן and the reason they are not mentioned is because the משנה is discussing דאורייתא exclusively, while כלי זוכית are only מקבל טומאה מדרבנן.

⁷ שמיני פ"ז ה"א.

⁸ ויקרא (שמיני) יא, לג.

⁹ See רש"י that we derive כלי נתר from the [additional] וי"ו in the word וכל.

¹⁰ See הדעת טוב.

¹¹ See שבת של מי.